

רשומות

הצעות חוק

הממשלה

10 במרס 2010

496

כ"ד באדר התש"ע

עמוד

הצעת חוק החברות (תיקון מס' 12) (ייעול הממשל התאגידי), התש"ע-2010 566

הצעת חוק החברות (תיקון מס' 12) (ייעול הממשל התאגידי), התש"ע-2010

1. תיקון סעיף 1 בחוק החברות, התשנ"ט-1999¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1 – (1) בהגדרה "דירקטור", הסיפה החל במילים "ומי שמשמש" – תימחק;

ד ב ר י ה ס ב ר

יוצא, הדין לא ייתן לגיטימציה לתופעה של "דירקטור צללים", אלא יחייב הליך מינוי מסודר.

במקביל, כדי למנוע מצב שבו אדם שאינו דירקטור משמש בפועל כ"דירקטור צללים" ומורה לדירקטורים כיצד לפעול, מוצע לקבוע בסעיף 106 לחוק, איסור מפורש על מתן הוראות לדירקטור או על פגיעה בשיקול דעתו העצמאי של דירקטור. עם זאת מוצע לקבוע כי על מי שנתן הוראות כאמור יחולו החובות והאחריות החלות על דירקטורים לפי כל דין, כמו למשל חובת זהירות וחובת אמונים.

עקרון עצמאות שיקול הדעת של הדירקטור הוא עקרון יסודי בדיני החברות. עיקרון זה בא לידי ביטוי, בין היתר, בחובת הזהירות ובחובת האמונים המוטלות על דירקטורים, באיסור החל על דירקטור להיות צד להסכמי הצבעה (סעיפים 252, 254 ו-106 לחוק) ובחלוקת הסמכויות בין האורגנים השונים בחברה והאפשרות של האסיפה הכללית ליטול סמכויות של הדירקטוריון רק לעניין מסוים או לפרק זמן מסוים (סעיף 50 לחוק). מוצע, בדומה לקבוע בסעיף 173 לחוק החברות האנגלי ובמסמך העקרונות של ה-OECD, לקבוע באופן מפורש, בסעיף 106 לחוק, כי דירקטור, בכשירותו ככזה, חייב להפעיל שיקול דעת עצמאי בעת ההצבעה בדירקטוריון ובוועדותיו ולא לפעול לפי הנחיותיו של אדם אחר, למעט קבלת עצה ממי שמומחה בתחום שלגביו ניתנה העצה. בהמשך לכך מוצע לקבוע כי מי שלא מונה לדירקטור בהתאם להוראות הדין, לא יהא רשאי לפעול ככזה ואם הורה לדירקטור לפעול בהתאם להוראותיו יחולו עליו החובות והאחריות החלות על דירקטורים לפי כל דין. יצוין כי השאלה אם דירקטור פועל בהתאם להנחיותיו של אחר, להבדיל מהסתייעות ביעוץ אך תוך הפעלת שיקול דעת עצמאי, היא שאלה עובדתית הצריכה להיבחן בכל מקרה ומקרה לפי נסיבותיו.

לסעיפים 1(2), 20, 21 ו-27

בחוק החברות (תיקון מס' 8), התשס"ח-2008, הוסף סעיף 219(ה) לחוק, הקובע באופן מפורש כי חברה ציבורית רשאית לקבוע בתקנונה הוראות בקשר למינוי דירקטורים בלתי תלויים, וזה נוסחו:

"(ה) חברה ציבורית רשאית לקבוע בתקנונה כי יכהנו בה דירקטורים בלתי תלויים במספר שתקבע, והיא רשאית לקבוע כי תחול עליה ההוראה בדבר שיעור הדירקטורים הבלתי תלויים לפי סעיף קטן זה; בחוק זה –

בללי בשנים האחרונות נודעת חשיבות רבה בשוקי ההון בעולם, לעקרונות ממשל תאגידי (Corporate Governance), שעניינם יצירת מנגנוני בקרה ופיקוח על אופן ניהולן של חברות.

חוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן – החוק), שנכנס לתוקף ביום כ"ה בשבט התש"ס (1 בפברואר 2000), כולל כבר היום, הוראות רבות הנוגעות לממשל תאגידי.

בשנת 1999 פרסם הארגון לשיתוף פעולה ופיתוח כלכלי (ה-OECD Organization for Economic Cooperation and Development), עקרונות לממשל תאגידי ראוי. מדינות רבות בעולם אימצו עקרונות אלה, בין בקודים לממשל תאגידי (למשל, The Combined Code on Corporate Governance (June 2006) (הקוד האנגלי), ASX Corporate Governance Council (March 2003) (הקוד האוסטרלי)) ובין בדרך של חקיקה (למשל בארצות הברית).

במהלך השנים מאז חקיקת החוק, נבחן יישומם של עקרונות הממשל התאגידי בישראל, והצורך בעדכוןם נוכח ההתפתחויות בארץ ובעולם. עניינים אלו נבחנו, בין השאר, בידי הוועדה לבחינת קוד ממשל תאגידי בישראל בראשותו של פרופ' זוהר גושן, שפרסמה את מסקנותיה בחדש דצמבר 2006 (להלן – ועדת גושן).

הצעת החוק כוללת תיקונים לחוק, בעקבות הבחינה והמסקנות כאמור, הנדרשים לצורך ייעול הממשל התאגידי בישראל והתאמתו למציאות הישראלית ולעקרונות הנהוגים בתחום זה בעולם.

סעיפים 1(1) ו-1(3) ו-8

סעיפים 1, 8, 20, 21 ו-27, בסעיף 1(1) להצעת החוק, מוצע לתקן את ההגדרה "דירקטור" ויש לקרוא את התיקון האמור יחד עם התיקון המוצע לסעיף 106 לחוק, בסעיף 8 להצעת החוק. תיקונים אלה נועדו להבהיר את עקרון עצמאות שיקול הדעת של הדירקטור.

לפי ההגדרה הקיימת, דירקטור הוא "חבר דירקטוריון של חברה ומי שמשמש בפועל בתפקיד של דירקטור, יהא תוארו אשר יהא". כדי למנוע מצב שבו מי שלא מונה כדירקטור בהתאם להליכי המינוי על פי דין, מפעיל סמכויות של דירקטור וכדי שתהא שקיפות בהליך המינוי, מוצע למחוק את הסיפה של ההגדרה האמורה, ובהתאמה לתקן גם את ההגדרה "נושא משרה" שבסעיף 1. כפועל

¹ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189; התש"ע, עמ' 292.

"דירקטור בלתי תלוי" – דירקטור שמתקיימים לגביו התנאים המפורטים להלן, אשר מונה או סווג ככזה לפי הוראות פרק ראשון לחלק שישי:

(1) מתקיימים לגביו תנאי הכשירות למינוי דירקטור חיצוני הקבועים בסעיף 240(ב) עד (ה) וועדת הביקורת אישרה זאת;

(2) הוא אינו מכהן כדירקטור בחברה מעל תשע שנים רצופות, ולעניין זה לא יראו בהפסקת כהונה שאינה עולה על שנתיים כמפסיקה את רצף הכהונה;

(3) בהגדרה "נושא משרה", אחרי "תפקיד כאמור בחברה" יבוא "למעט תפקיד של דירקטור";

(4) בהגדרה "קרוב", במקום "או צאצא" יבוא "וכן צאצא, את, אחות או הורה".

2. בסעיף 19 לחוק העיקרי, אחרי פסקה (2) יבוא:

תיקון סעיף 19

"(2א) הוראות ממשל תאגידי מההוראות המומלצות המפורטות בתוספת הראשונה, כולן או חלקן; השר רשאי לשנות את התוספת הראשונה, ובלבד ששינוי הנוגע לחברות ציבוריות בלבד, ייקבע בהתייעצות עם יושב ראש רשות ניירות ערך"

ד ב ר י ה ס ב ר

סווג כדירקטור בלתי תלוי בידי החברה, ולא על דירקטור חיצוני שאמנם מתקיימים בו תנאי הכשירות הקבועים בפסקאות (1) ו-(2) להגדרה המוצעת, אך לא סווג במפורש בידי החברה כדירקטור בלתי תלוי.

במקביל מוצע, בסעיפים 21 ו-27 להצעת החוק, לערוך התאמות בעקבות התיקון המוצע, גם בסעיפים 224ב(א) ו-249ב לחוק, העושים שימוש במונח "דירקטור בלתי תלוי".

לסעיף 1(4)

להגדרה "קרוב" כיום, מתייחסת בין השאר לבן זוגו של האח אך אינה מתייחסת לאח של בן הזוג. כמו כן ההגדרה הקיימת מתייחסת לבן הזוג של ההורה אך אינה מתייחסת להורה של בן הזוג. כדי ליצור הדדיות בהגדרה האמורה (לענין הורה ואח של בן הזוג) מוצע לתקנה.

סעיפים ככלל, ניתן לחלק את הוראות החוק, 2 ו-43 כנוסחו היום, לשני סוגים:

הסוג האחד – הוראות קוגנטיות, שאין להתנות עליהן, ואשר נועדו לקבוע סטנדרט מינימלי להתנהגות החברה ביחסיה הפנימיים וביחסיה עם בעלי המניות.

הסוג השני – הוראות דיספוזיטיביות, שניתן להתנות עליהן או שניתן לאמצן, ואולם המחוקק אינו מביע, דרך כלל, את דעתו בשאלה מהי הנורמה הראויה או המומלצת. הוראות אלה הן, על פי רוב, בבחינת ברירת המחולל, דהיינו, ההנחה העומדת מאחוריהן היא כי צדדים רציונליים היו מאמצים נורמות אלה כנקודת מוצא, אך לאו דווקא כנורמה הגבוהה ביותר.

"דירקטור בלתי תלוי" – דירקטור שמתקיימים לגביו תנאי הכשירות למינוי דירקטור חיצוני הקבועים בסעיף 240(ב) עד (ה) וועדת הביקורת אישרה זאת, ושאינו מכהן כדירקטור בחברה מעל תשע שנים רצופות, ולעניין זה לא יראו בהפסקת כהונה שאינה עולה על שנתיים כמפסיקה את רצף הכהונה;

"הוראה בדבר שיעור הדירקטורים הבלתי תלויים" – הוראה בתקנון של חברה ציבורית הקובעת כי אם אין בחברה בעל שליטה או מי שמחזיק בדבוקת שליטה (בהגדרה זו – בעל שליטה), יהיו רוב חברי הדירקטוריון דירקטורים בלתי תלויים, ואם יש בחברה בעל שליטה – יהיו לפחות שלישי מבין חברי הדירקטוריון דירקטורים בלתי תלויים; לעניין זה, "דירקטור בלתי תלוי" – לרבות דירקטור חיצוני"

מוצע, בסעיף 20 להצעת החוק, לבטל הוראה זו ולהעבירה לתוספת הראשונה לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 43 להצעת החוק. התוספת המוצעת כוללת נורמות מומלצות בתחום הממשל התאגידי אשר כדי שיחולו על החברה, יהיה עליה לעגן במפורש בתקנונה (ראו דברי הסבר לסעיפים 2 ו-43 להצעת החוק).

עוד מוצע להבהיר כי כדירקטור בלתי תלוי ייחשב מי שהחברה סיווגה אותו ככזה, בין אם החברה אימצה את סעיף 1 לתוספת הראשונה, כנוסחו המוצע, ובין אם לאו. במקרים שבהם חברה לא אימצה את ההוראה המומלצת שבסעיף 1 לתוספת, אך סיווגה דירקטור כבלתי תלוי, היא תהא רשאית לכלול אותו בין הדירקטורים הבלתי תלויים, למשל לשם קיום הוראות סעיף 115, כנוסחו בסעיף 10 להצעת החוק, לעניין הרכב ועדת הביקורת. עוד יודגש כי הוראות החוק החלות על דירקטור בלתי תלוי לפי סעיף 249 לחוק, יחולו רק לגבי דירקטור חיצוני אשר

בסעיף 44(6) לחוק העיקרי, במקום "על גביית אגרות" יבוא "אגרות ותשלומים אחרים לפי פסקה זו, שלא שולמו במועד, ייוספו עליהם, לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961², עד לתשלומם; על גביית אגרות ותשלומים אחרים".

דברי הסבר

למנהל הכללי, וזאת כדי לשמור על אי-תלותם לשם פיקוח אפקטיבי על פעילות ההנהלה.

סעיף 3 לתוספת – סעיף 224א לחוק קובע כי לא ימונה בחברה ציבורית ולא יכהן בה מי שאין לו הכישורים הדרושים לשם ביצוע התפקיד. לאור התפקידים המוטלים על הדירקטורים, יש חשיבות כי הדירקטורים יכירו את עסקי החברה שבה הם מכהנים ואת הדין החל עליהם, ובכלל כך את סמכויותיהם, זכויותיהם וחובותיהם. מוצע על כן לקבוע כי החברה תדאג לעריכת תכניות הכשרה לדירקטורים חדשים וכן לעריכת תכניות עדכון לדירקטורים מכהנים. מוצע גם שהדירקטוריון ימנה אחראי ליישום הוראות הסעיף המוצע.

סעיף 4 לתוספת – סעיף 97 לחוק קובע כי דירקטוריון חברה ציבורית יתכנס לפי צורכי החברה, אחת לשלושה חודשים, לפחות. מוצע לקבוע כהוראה מומלצת, כי דירקטוריון חברה ציבורית יקיים מעת לעת, אחת לרבעון לפחות, דיון בקשר לתפקוד המנהל הכללי ונושאי המשרה הכפופים לו, בלא נוכחותם, וזאת כדי להגביר את הפיקוח עליהם.

סעיף 5 לתוספת – על פי סעיף 12 המוצע, אם מצאה ועדת הביקורת ליקוי בניהול עסקי החברה, עליה לקיים ישיבה, אחת לפחות, בנוכחות המבקר הפנימי או רואה החשבון המבקר לפי העניין ובלא נוכחות של נושאי המשרה שאינם חברים בוועדה. ועדת הביקורת מהווה נדבך חשוב במערך הביקורת של חברה ציבורית ובין תפקידיה גם בחינת הבקרה הפנימית של החברה בידי המבקר הפנימי ובחינת הבקרה החיצונית של רואה החשבון המבקר. כדי לשפר את המערך האמור מוצע להמליץ כי נוסף על הישיבות שוועדת הביקורת חייבת לקיים עקב מציאת ליקויים, היא תקיים מעת לעת, אחת לרבעון לפחות, ישיבה עם המבקר הפנימי ורואה החשבון המבקר, בקשר לליקויים בניהול העסקי של החברה, בלא נוכחות של נושאי משרה בחברה.

סעיף 6 לתוספת – מוצע לקבוע הוראה מומלצת לעניין הליך מינוי דירקטור חיצוני. ראו לעניין זה דברי הסבר לסעיף 23.

סעיף 7 לתוספת – נוכח הביקורת הציבורית שהתעוררה לעניין מדיניות השכר של נושאי משרה בחברות ציבוריות וכדי להגביר את הפיקוח על מדיניות כאמור, מוצע כי הדירקטוריון ידון במדיניות הגמול לנושאי המשרה שאינם דירקטורים, וועדת הביקורת תדון במדיניות הגמול לדירקטורים והמלצותיה יועברו לאסיפה הכללית. מדיניות הגמול של נושאי המשרה תיקבע כך שיהא בה כדי לקדם את השגת מטרות החברה, תכנית העבודה שלה ומדיניותה.

בשיטות משפט רבות מקובל לקבוע נורמות מומלצות שאימוצן הוא וולונטרי, באמצעות דרישת "אמץ או הסבר". על פי שיטה זו, על אף שאין חובה לאמץ את הוראות הממשל התאגידי, החברה נדרשת לציין במסגרת הדוח השנתי שלה לציבור, אם אימצה את ההוראות האמורות, ואם לא אימצה, עליה ליתן הסבר לכך.

באופן דומה מוצע לתקן את סעיף 19 לחוק, שעניינו פרטים שניתן לכלול בתקנון החברה, ולהוסיף לרשימת הנושאים המפורטים בו, נורמות מומלצות בתחום הממשל התאגידי אשר כדי שיחולו על חברה, יהיה עליה לעגן במפורש בתקנונה. רשימת ההוראות המומלצות מפורטות בתוספת הראשונה, כנוסחה המוצע בסעיף 43 להצעת החוק, ושר המשפטים, בהתייעצות עם רשות ניירות ערך, רשאי להוסיף הוראות לתוספת או לגרוע ממנה.

שיטה זו מותירה בידי החברה את האפשרות שלא לאמץ הוראות שאינן מתאימות לה וכן מאפשרת לבחון את מידת התאמתן של ההוראות המומלצות למשק הישראלי, בטרם ייקבעו כנורמות כופות.

ביחס לנורמות המומלצות המפורטות בתוספת הראשונה המוצעת, הכוונה לאמץ את המלצת ועדת גושן כך שתיקבע חובת גילוי לפי חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (להלן – חוק ניירות ערך). לגבי אימוצן או אי אימוצן של ההוראות שבתוספת הראשונה, זאת במסגרת תיקון מקביל שיוצע לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970 ובדומה להוראה הגילוי הקבועה היום בתקנה 10(ב)(9א) לתקנות אלו, בכל הנוגע לגילוי אודות אימוץ הוראה בתקנון ביחס לשיעור הדירקטורים הבתלי תלויים.

על פי סעיף 43 המוצע כוללת התוספת הראשונה, בשלב זה, את עקרונות הממשל התאגידי שלהלן:

סעיף 1 לתוספת – בהתאם להמלצות ועדת גושן, וכדי לחזק את עצמאותו של הדירקטוריון, מוצע לקבוע כנורמה מומלצת את ההוראה המעוגנת כיום בסעיף 219(ה), ולפיה חברה ציבורית תמנה נוסף על שני הדירקטורים החיצוניים שהיא חייבת למנות לפי הוראות סעיף 239(א) לחוק, דירקטורים בתלי תלויים בשיעור כדלקמן: בחברה שאין בה בעל שליטה או מחזיק בדבוקת שליטה – רוב של דירקטורים בתלי תלויים, ובחברה שיש בה בעל שליטה או מחזיק בדבוקת שליטה – שליש של דירקטורים בתלי תלויים מבין חברי הדירקטוריון. אבחנה זו ראויה לנוכח החשיבות שיש במתן אפשרות לבעל השליטה למנות את רוב הדירקטורים בחברה ולבחון את פעילות התאגידי משיקולים עסקיים ולטובת החברה.

סעיף 2 לתוספת – מוצע לקבוע כנורמה מומלצת כי בחברה ציבורית לא יכהנו כדירקטורים, נושאי משרה הכפופים

² ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

4. בסעיף 50(א) לחוק העיקרי, בסופו יבוא "שלא יעלה על פרק הזמן הנדרש בנסיבות תיקון סעיף 50 העניין".
5. בסעיף 87(א) לחוק העיקרי, אחרי פסקה (3) יבוא:
 "3א) הסמכת יושב ראש הדירקטוריון או קרובו למלא את תפקיד המנהל הכללי או להפעיל את סמכויותיו והסמכת המנהל הכללי או קרובו למלא את תפקיד יושב ראש הדירקטוריון או להפעיל את סמכויותיו, לפי סעיף 121(ג);".
6. בסעיף 95 לחוק העיקרי –
 (1) בסעיף קטן (א), אחרי "מנהלה הכללי של החברה" יבוא "או קרובו" ובסופו יבוא "וכן לא יכהן כיושב ראש הדירקטוריון מי שכפוף למנהל הכללי, במישרין או בעקיפין";
 (2) בסעיף קטן (ב), אחרי "ליושב ראש הדירקטוריון" יבוא "או לקרובו" ובסופו יבוא "וכן לא יוקנו ליושב ראש הדירקטוריון סמכויות הנתונות למי שכפוף למנהל הכללי, במישרין או בעקיפין; יושב ראש הדירקטוריון בחברה ציבורית לא יכהן כבעל תפקיד אחר באותה חברה או בתאגיד בשליטה, אך רשאי הוא לכהן כיושב ראש דירקטוריון בחברה בת".

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 5 סעיף 87 לחוק מונה את הנושאים שבהם רשאים בעלי מניות בחברה ציבורית להצביע באמצעות כתב הצבעה, זאת כדי להקל על השתתפותם של בעלי המניות בהצבעות. מדובר באותם נושאים שבהם נודעת חשיבות להשתתפותם של בעלי מניות המיעוט. מוצע להוסיף לרשימה זו גם את הסמכת יושב ראש הדירקטוריון או קרובו למלא את תפקיד המנהל הכללי או להפעיל את סמכויותיו וכן הסמכת המנהל הכללי או קרובו למלא את תפקיד יושב ראש הדירקטוריון או להפעיל את סמכויותיו, לפי הוראות סעיף 121(ג) לחוק, כנוסחו המוצע בסעיף 13 להצעת החוק.

סעיפים 6, 13 תהא הפרדה בין יושב ראש הדירקטוריון למנהל הכללי של החברה. התכלית בבסיס הסעיף היא יצירת חיץ בין הגורם המתווה מדיניות והמפקח, שהוא הדירקטוריון ושראשו יושב ראש הדירקטוריון, לבין הגורם המבצע שבראשו המנהל הכללי, וזאת כדי שהפיקוח האמור יהא אפקטיבי. סעיף 121(ג) לחוק, מאפשר לסטוט מעיקרון זה ולהסמיך את יושב ראש הדירקטוריון למלא תפקיד של מנהל כללי, ובלבד שהחליטה על כך האסיפה הכללית, לתקופה של שלוש שנים וברוב מיוחד של שני שלישים מבעלי המניות, שאינם בעלי השליטה (או מטעמם) הנוכחים בהצבעה, או אם סך קולות המתנגדים לא עלה על אחוז מכלל זכויות ההצבעה בחברה. כדי להשיג את התכלית האמורה מוצע לתקן את סעיף 95 לחוק ולקבוע כי גם מינוי של יושב ראש דירקטוריון ושל מנהל כללי שהם קרובים זה לזה, יהא טעון אישור לפי סעיף 121(ג) לחוק. כמו כן, מוצע להבהיר כי עקרון הפרדת התפקידים כולל גם איסור למנות ליושב ראש הדירקטוריון את מי שכפוף למנהל הכללי במישרין או בעקיפין. על פי המוצע, לא יהיה ניתן לאשר מינוי כאמור

סעיף 8 לתוספת – כדי להגביר את מעורבותם של בעלי המניות בחברה, קובע סעיף 87 לחוק כי חברה ציבורית חייבת לאפשר לבעלי מניותיה להצביע באסיפה הכללית בנושאים המפורטים באותו סעיף, באמצעות משלוח כתבי הצבעה ובלא נוכחות פיזית של בעל המניות או שלוחו. תקנה 5(ג) לתקנות החברות (הצבעה בכתב והודעות עמדה), התשס"ו-2005, קובעת כי חברה רשאית, אך לא חייבת, לאפשר לבעלי מניותיה להצביע באמצעות האינטרנט, ובלבד שנקטה את כל האמצעים הסבירים לאבטחת מידע ועמדה בכל התנאים המפורטים בתקנה האמורה.

כדי לפשט יותר את הליך ההצבעה מוצע לקבוע כנורמה מומלצת כי חברה תאפשר לבעלי מניותיה להצביע באסיפה הכללית באמצעות האינטרנט.

סעיפים 3 ו-4(ג) אגרות ותשלומים אחרים לפי החוק, ייוספו לתשלום הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961, זאת כדי לתמרץ את תשלוםם בזמן. עם זאת מוצע לקבוע כי ההוראה המוצעת תחול רק לגבי אגרות ותשלומים אחרים שמועד תשלומם ביום תחילתו של החוק המוצע ואילך.

סעיף 4 סעיף 50 לחוק מאפשר לחברה לקבוע בתקנונה הוראות ולפיהן רשאית האסיפה הכללית ליטול סמכויות הנתונות לאורגן אחר וכן כי סמכויות של המנהל הכללי יועברו לדירקטוריון, והכל לעניין מסוים או לפרק זמן מסוים. כדי למנוע מצב שבו פרק הזמן שייקבע יהיה ארוך עד שיהא בו משום עקיפת המגבלה הקבועה בסעיף, מוצע להבהיר כי פרק הזמן שבו ניתן ליטול סמכויות כאמור, לא יעלה על פרק הזמן הנדרש נוכח הנסיבות הספציפיות שהביאו לנטילת הסמכות.

7. תיקון סעיף 100 בסעיף 100(ג) לחוק העיקרי, במקום הסיפה החל במילים "על החובה" יבוא "על החובות לפי סעיף זה".
8. תיקון סעיף 106 בסעיף 106 לחוק העיקרי –
- (1) בכותרת השוליים, במקום "הסכמי הצבעה" יבוא "שיקול דעת עצמאי והסכמי הצבעה";
- (2) האמור בו יסומן "(א)" ובו, אחרי "בכשירותו ככזה" יבוא "יפעיל שיקול דעת עצמאי בהצבעה בדירקטוריון" ואחרי "ויראו" יבוא "באי-הפעלת שיקול דעת עצמאי כאמור או";
- (3) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(ב) לא יורה אדם לדירקטור לפעול בהתאם להוראותיו ולא יפגע בשיקול הדעת העצמאי של הדירקטור; הוראות סעיף קטן זה לא יחולו לענין מתן הוראה על פי דין או מתן עצה מאת מומחה בתחום שלגביו ניתנה העצה.
- (ג) בלי לגרוע מהוראות כל דין, יחולו על מי שהפר את הוראת סעיף קטן (ב), החובות והאחריות החלות על דירקטורים לפי כל דין".
9. תיקון סעיף 111 בסעיף 111(ב) לחוק העיקרי, בסופו יבוא "החלטות או המלצות של ועדת דירקטוריון הטעונות את אישור הדירקטוריון, יובאו לידיעת הדירקטורים זמן סביר לפני הדיון בדירקטוריון".
10. תיקון סעיף 115 בסעיף 115 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "לא יפחת משלושה וכל" יבוא "לא יפחת משלושה, כל" ובסופו יבוא "ורוב חבריה יהיו דירקטורים בלתי תלויים";

ד ב ר י ה ס ב ר

- לפי סעיף 121(ג), שכן בניגוד למינוי יושב ראש דירקטוריון כמנהל כללי וכן מינוי הקרוב, שניתן להצדיק במקרים חריגים, הרי שמינויו של מי שכפוף למנהל הכללי ליושב ראש הדירקטוריון, מביא לערוב הסמכויות ולפגיעה בעקרון עצמאות הפיקוח, באופן שלא ניתן להתירו.
- עוד מוצע להבהיר כי במניין קולות בעלי המניות המאשרים את ההחלטה לאחד בין תפקיד יושב ראש הדירקטוריון והמנהל הכללי, לא יובאו בחשבון קולותיהם של בעל השליטה וכן של מי שיש להם עניין אישי בהחלטה, בדומה לכללי הכרעה לעניין אישור עסקה עם בעל שליטה בסעיף 275(א)(3) ובדומה לתיקון המוצע בסעיפים 23, 34 ו-36 להצעת החוק, בקשר למינוי דירקטור חיצוני ובקשר לקבלת הצעת רכש והצעת רכש מיוחדת.
- עוד מוצע, כדי ליתן זמן סביר לשם אישור המינוי בהתאם להוראות הסעיף המוצע, לקבוע כי תחילתו תהא שישה חודשים מיום פרסומו של החוק המוצע.
- סעיף 7 סעיף 100 לחוק, שעניינו "הודעה על ישיבת דירקטוריון", קובע כי בחברה ציבורית אין להתנות על החובה לתת פירוט סביר של הנושאים שעל סדר היום, בהודעה כאמור מוצע לקבוע כי בנוסף, לא ניתן יהיה להתנות על ההוראה המחייבת למסור לכל חברי הדירקטוריון הודעה על קיום הישיבה, זמן סביר לפני מועדה.
- סעיף 9 לפי החוק רשאי הדירקטוריון לפעול גם במסגרת ועדות משנה המתמנות מבין חבריו, למעט בנושאים שאינם ניתנים לאצילה ושלגביהם יש לוועדות המשנה סמכות המלצה בלבד. סעיף 111 לחוק קובע כי ועדות הדירקטוריון ידווחו באופן שוטף לדירקטוריון על החלטותיהן או המלצותיהן. מוצע להבהיר כי החלטות או המלצות של ועדות הדירקטוריון הטעונות אישור הדירקטוריון, יובאו לידיעתם של הדירקטורים זמן סביר קודם לדיון בדירקטוריון. זאת, כדי לאפשר לדירקטוריון בחינה יסודית של החלטות הטעונות אישור או המלצה מקדמית של ועדת דירקטוריון (למשל, אישור של ועדת הביקורת לגבי עסקאות עם בעלי שליטה כהגדרתם בסעיף 268 לחוק), לרבות הנימוקים להן תוך ציון אם היו דעות רוב ומיעוט שהובעו בדיון ועדת המשנה. בחינה כאמור תיתכן רק אם ההחלטות מובאות לפני הדירקטורים זמן סביר טרם הדיון.
- סעיפים 11, 10 בבקרה על פעולתה של החברה הציבורית ו-44(ב) ובין שאר תפקידיה, לעמוד על ליקויים בניהול העסקי של החברה, ולאשר פעולות ועסקאות מיוחדות הטעונות אישור לפי החוק. החוק קובע כי בוועדת הביקורת יכהנו כל הדירקטורים החיצוניים בחברה אך לא קובע את מספר חברי הוועדה, ובלבד שלא יפחתו משלושה. כדי להבטיח את עצמאותה של ועדת הביקורת

(2) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

(ב) יושב ראש הדירקטוריון וכל דירקטור המועסק על ידי החברה או המועסק על ידי בעל שליטה בה או על ידי תאגיד בשליטת בעל שליטה כאמור וכן דירקטור הנותן שירותים, דרך קבע, לחברה, לבעל שליטה בה או לתאגיד בשליטת בעל שליטה כאמור, לא יהיו חברים בוועדת ביקורת; הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על עובד המדינה לעניין חברות בוועדת ביקורת בחברה ממשלתית, ובלבד שהשר האחראי לענייני החברה אינו השר האחראי על המשרד שבו מועסק עובד המדינה האמור; לעניין זה, "חברה ממשלתית" – חברה ממשלתית כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, לרבות חברת בת ממשלתית כהגדרתה בחוק האמור;

(3) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) יושב ראש ועדת הביקורת יהיה דירקטור חיצוני;

(ה) מי שאינו ראשי להיות חבר בוועדת ביקורת לא יהא נוכח בישיבות הוועדה דרך קבע."

הוספת סעיף 116א

11. אחרי סעיף 116 לחוק העיקרי יבוא:

"מניין חוקי לקבלת החלטה בוועדת הביקורת
116א. המניין החוקי לקבלת החלטה בוועדת הביקורת יהיה רוב חברי הוועדה, וביניהם רוב הדירקטורים הבלתי תלויים מבין הדירקטורים הבלתי תלויים שנבחרו בעת קבלת ההחלטה ואחד מהם לפחות, דירקטור חיצוני."

תיקון סעיף 117

12. בסעיף 117 לחוק העיקרי –

(1) בפסקה (1), בסופה יבוא "מצאה ועדת הביקורת ליקוי כאמור, תקיים ישיבה אחת לפחות לעניין הליקוי הנדון, בנוכחות המבקר הפנימי או רואה החשבון המבקר, לפי העניין, ובלא נוכחות של נושאי משרה בחברה שאינם חברי הוועדה";

ד ב ר י ה ס ב ר

המדינה בחברה ממשלתית יוכל להיות חבר ועדת ביקורת, אם השר האחראי לענייני החברה אינו השר האחראי על המשרד שבו מועסק אותו דירקטור.

נוסף על כך מוצע לקבוע כי יושב ראש ועדת הביקורת יהיה דירקטור חיצוני, וכן להבהיר כי מי שאינו ראשי להיות חבר בוועדת הביקורת גם לא יכול שימונה כמפקח בה, זאת כדי לאפשר דיון חופשי בלא לחצים על ידי מי שאינו ראשי להיות חבר הוועדה עקב זיקתו לחברה או לבעל השליטה בה. לעניין זה יובהר כי הסעיף לא יחול מקום שמי מהמנויים לעיל נדרש להיות נוכח בישיבת ועדת הביקורת לעניין מסוים.

כדי ליתן זמן סביר לשינוי הרכב ועדת הביקורת, מוצע לקבוע, בסעיף 44(ב) להצעת החוק, כי תחילתם של סעיפים 115 ו-116 לחוק, כנוסחם המוצע, תהיה בתום שישה חודשים מיום פרסומו של החוק המוצע.

סעיפים
12 ו-44(ב) לסעיף 12(1)

במסגרת דיוני ועדת הביקורת בנוגע לליקויים בחברה, מוצע לחייב את ועדת הביקורת לקיים ישיבה אחת לפחות עם המבקר הפנימי של

מוצע להגדיל את משקלם היחסי של הדירקטורים שאינם תלויים בבעל השליטה ולקבוע כי רוב חבריה ובהם יושב ראש הוועדה יהיו דירקטורים בלתי תלויים. כמו כן מוצע להוסיף את סעיף 116א, הקובע כי המניין החוקי לקבלת החלטות בוועדת ביקורת הוא רוב של דירקטורים המכהנים בוועדה ורוב של דירקטורים בלתי תלויים מבין הדירקטורים שנבחרו בעת קבלת ההחלטה ובהם דירקטור חיצוני אחד לפחות.

בשל חשיבות עצמאותה של ועדת הביקורת קובע היום סעיף 115(ב) לחוק כדלקמן: "יושב ראש הדירקטוריון וכל דירקטור שמועסק על ידי החברה או נתן לה שירותים דרך קבע לא יהיו חברים בוועדת ביקורת."

כדי להגביר את העצמאות של ועדת הביקורת מוצע לקבוע כי גם מי שמועסק על ידי בעל השליטה או על ידי תאגיד בשליטתו וכן מי שנותן להם שירותים דרך קבע, לא יהיו חברים בוועדת הביקורת. עם זאת כדי לאפשר לעובדי המדינה שהם דירקטורים בחברות ממשלתיות, לכהן בוועדת ביקורת, במקרים שבהם זיקתם למדינה אינה פוגמת באי-תלותם, מוצע לקבוע כי דירקטור שהוא עובד

(2) אחרי פסקה (1) יבוא:

"(1א) להחליט על יסוד נימוקים שיפורטו, לגבי פעולות כאמור בסעיף 255 אם הן פעולות מהותיות או פעולות שאינן מהותיות, ולגבי עסקאות כאמור בסעיף 270(1) ו-(4) אם הן עסקאות חריגות או עסקאות שאינן חריגות, לצורך אישורן לפי חוק זה, ורשאית ועדת הביקורת להחליט כאמור לגבי סוג של פעולות או עסקאות, לפי אמות מידה שתקבע מראש; פעולות שסווגו כפעולות שאינן מהותיות ועסקאות שסווגו כעסקאות שאינן חריגות, לפי אמות המידה שקבעה מראש ועדת הביקורת לפי פסקה זו, יובאו לוועדת הביקורת במהלך שנים עשר החודשים שלאחר ביצוען, לצורך בחינת סיווגן כאמור";

(3) אחרי פסקה (2) יבוא:

"(3) בחברה שבה תכנית העבודה של המבקר הפנימי מאושרת בידי הדירקטוריון לפי סעיף 149 – לבחון את תכנית העבודה לפני הגשתה לאישור הדירקטוריון; (4) לבחון את מערך הבקרה הפנימית של החברה ואת תפקודו של המבקר הפנימי ולהבטיח כי עומדים לרשותו המשאבים והכלים הנחוצים לו לצורך מילוי תפקידו;

ד ב ר י ה ס ב ר

אם עסקה היא חריגה אם לאו, או אם פעולה היא מהותית אם לאו. עסקאות שנקבע לגביהן כי אינן חריגות או אינן מהותיות לפי אמות מידה שנקבעו מראש על ידי ועדת הביקורת, יובאו לבחינת ועדת הביקורת במהלך 12 חודשים שלאחר ביצוען, זאת כדי לוודא שאכן אין מדובר בעסקאות חריגות או בפעולות מהותיות. במקרים שבהם סברה ועדת הביקורת כי היה על החברה לסווג את העסקה או הפעולה, כחריגה או כמהותית, תאושר העסקה בדיעבד בהתאם להוראות סעיף 56(ב) לחוק.

לסעיפים 12(3) ו-4(ב)

מוצע להוסיף תפקידים נוספים לוועדת הביקורת, כמפורט להלן:

– לפי סעיף 149 לחוק, הצעת תכנית העבודה שמכין המבקר הפנימי, תאושר על ידי ועדת הביקורת או על ידי הדירקטוריון, כפי שייקבע בתקנון החברה, ובהעדר הוראה בתקנון – על ידי הדירקטוריון. מוצע לקבוע כי במקרים שבהם תכנית העבודה של המבקר הפנימי מאושרת על ידי הדירקטוריון, תיבחן התכנית על ידי ועדת הביקורת, לפני הגשתה לדירקטוריון.

– כדי לחזק את הבקרה הפנימית, וכדי למנוע מצב שבו החברה תמנה מבקר פנימי אך לא תקצה לו מספיק שעות עבודה או משאבים אחרים, או שתמנה מבקר פנימי שאינו ממלא את תפקידו כראוי, מוצע להסמיך את ועדת הביקורת לבחון את מערך הבקרה הפנימית של החברה ואת אופן תפקודו של המבקר הפנימי, ולהבטיח כי עומדים לרשותו המשאבים והכלים הנחוצים לו לצורך מילוי תפקידו.

– שכרו של רואה החשבון המבקר הראשון של החברה נקבע לפי סעיף 155 לחוק, על ידי הדירקטוריון, שכרו של רואה חשבון מבקר אחר, נקבע, לפי סעיף 165 לחוק,

החברה או רואה החשבון המבקר, לפי העניין, בלא נוכחות נושאי משרה שאינם חברי הוועדה, כדי לדון בליקויים שהתגלו. יובהר כי אין בכך כדי למנוע מנושא משרה האחראי על תחום מסוים להשתתף בדיון הנוגע לעניינים שהוא מופקד עליהם כדי להסביר את עמדתו.

לסעיף 12(2)

אחד התפקידים של ועדת הביקורת בחברה ציבורית הוא לאשר עסקאות של החברה עם נושאי משרה ובעל השליטה בה, במקרים שבהם העסקה היא "עסקה חריגה" וכן לאשר פעולות מהותיות שיש בהן ניגוד עניינים בין החברה ובין נושא משרה בה. כך למשל קובעים סעיפים 270(1) ו-272 לחוק, כי עסקה של חברה ציבורית עם נושא משרה בה שהיא עסקה חריגה, טעונה אישור ועדת הביקורת ולאחריה אישור הדירקטוריון. במקרה שעסקה כאמור אינה חריגה, די באישור הדירקטוריון, וניתן לקבוע דרכי אישור אחרות בתקנון (סעיף 271 לחוק). על פי ההגדרה בחוק, עסקה חריגה היא עסקה שאינה במהלך העסקים הרגיל של החברה, עסקה שאינה בתנאי שוק או עסקה העשויה להשפיע באופן מהותי על רווחיות החברה, רכושה או התחייבויותיה. פעולה מהותית היא פעולה העשויה להשפיע באופן מהותי על רווחיות החברה, רכושה או התחייבויותיה. ההגדרות האמורות אינן הגדרות חד-ערכיות והחוק אינו קובע מיהו האורגן המוסמך לקבוע מתי עסקה ספציפית תיחשב "עסקה חריגה" או "פעולה מהותית". מוצע לקבוע כי האורגן המוסמך לעניין זה הוא ועדת הביקורת. אשר על כן, בדוגמה שהוצגה לעיל, קודם לאישורה של כל עסקה של חברה ציבורית עם נושא משרה, יש להביאה לדיון לפני ועדת הביקורת כדי לקבוע אם העסקה היא חריגה ובהתאם לכך לקבוע את אופן אישורה. ואולם כדי להקל ככל שניתן על הליך האישור, מוצע לאפשר לוועדת הביקורת לקבוע מראש

(5) לבחון את היקף עבודתו של רואה החשבון המבקר ואת שכרו, ולהביא את המלצותיה לפני מי שקובע את שכרו לפי סעיפים 155 ו-165; מינתה החברה ועדה לבחינת דוחות כספיים לפי סעיף 171(ה), רשאית היא לקבוע כי הבחינה לפי פסקה זו תיעשה בידי הוועדה האמורה;

(6) לקבוע הסדרים לגבי אופן הטיפול בתלונות של עובדי החברה בקשר לליקויים בניהול עסקיה ולגבי ההגנה שתינתן לעובדים שהתלוננו כאמור"

13. בסעיף 121(ג) לחוק העיקרי – תיקון סעיף 121

(1) ברישה, אחרי "את יושב ראש הדירקטוריון" יבוא "או קרובו" ואחרי "את סמכויותיו" יבוא "וכן להסמיך את המנהל הכללי או קרובו למלא את תפקיד יושב ראש הדירקטוריון או להפעיל את סמכויותיו".

(2) בפסקה (1), במקום "שאינם בעלי השליטה בחברה או מי מטעמם" יבוא "שאינם בעלי עניין אישי באישור ההחלטה".

14. בסעיף 171 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 171

(1) בסעיף קטן (א), במקום הרישה עד המילה "תנהל" יבוא "חברה ציבורית וחברה פרטית, שהן תאגיד מדווח כהגדרתו בחוק ניירות ערך או שהוראות פרק ה' לחוק האמור חלות עליהן, ינהלו" ובמקום "תערוך" יבוא "יערכו";

(2) בסעיף קטן (ב), במקום "שהיא תאגיד מדווח כהגדרתו בחוק ניירות ערך" יבוא "כאמור בסעיף קטן (א)";

(3) בסעיף קטן (ד), במקום הסיפה החל במילים "שניירות הערך שלה" יבוא "שאינה כאמור בסעיף קטן (א)";

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע להבהיר כי ההוראות בדבר עריכת דוחות כספיים החלות לפי הפרק השישי האמור על תאגיד מדווח, יחולו גם לגבי תאגיד שהוראות פרק ה' לחוק ניירות ערך חלות עליו, היינו – תאגיד שניירות הערך שלו רשומים למסחר בבורסה בישראל ובבורסה מחוץ לישראל, וזאת גם אם הוראות סעיף 36 לחוק ניירות ערך אינן חלות עליו, וגם אם מדובר בחברה פרטית. על חברה ציבורית שאינה כאמור, מוצע לקבוע, בסעיף 171(ד) כי יחולו עליה הוראות הפרק החלות על חברה פרטית.

עוד מוצע להבהיר כי סמכות השר לקביעת הוראות ותנאים לאישור הדוחות הכספיים הקבועה בסעיף 171(ה) לחוק, כוללת גם סמכות לדרוש כי בחברה פרטית שהוראות חוק ניירות ערך חלות עליה (היינו – תאגיד מדווח ותאגיד שהוראות פרק ה' לחוק ניירות ערך חלות עליו) תמונה ועדת דירקטוריון לבחינת הדוחות הכספיים וכי ימונו לכהן בוועדה האמורה דירקטורים שאין להם זיקה לחברה או לבעל השליטה בה. יודגש כי הגם שהחוק אינו מחייב תאגיד מדווח שאינו חברה ציבורית, במינוי דירקטור חיצוני, הרי שלנוכח כשל השוק הנובע מפערי המידע בקרב מחזיקי איגרות החוב, יש חשיבות בשילובם של דירקטורים שאין להם זיקה לחברה ולבעל השליטה בה, בהליך אישור הדוחות הכספיים.

בידי האסיפה הכללית, או בידי הדירקטוריון אם האסיפה הכללית הסמיכה אותו לכך. מוצע לקבוע כי היקף העבודה של רואה החשבון המבקר ושכרו ייבחנו תחילה על ידי ועדת הביקורת, כדי להגביר את הפיקוח על היקף עבודתו.

– כדי לשפר את היכולת של החברה לעמוד על הליקויים בניהול עסקי החברה, מוצע לחייב את ועדת הביקורת לקבוע הסדרים לגבי אופן הטיפול בתלונות של עובדי החברה בקשר לליקויים בניהול עסקיה ולגבי ההגנה שתינתן לעובדים שמתלוננים על אופן ניהול עסקי החברה. כדי ליתן זמן סביר לקביעת הסדרים כאמור, מוצע לקבוע, בסעיף 44(ב) להצעת החוק, כי תחילתה של פסקה זו תהיה בתום שישה חודשים מיום פרסומו של החוק המוצע.

סעיף 14 סעיף 171(א) לחוק קובע כי חברה ציבורית, לרבות חברה פרטית שהיא תאגיד מדווח כהגדרתו בחוק ניירות ערך, יערכו דוחות כספיים לפי חוק ניירות ערך, זאת מכיוון שחלות עליה הוראות חוק ניירות ערך לעניין זה. עם זאת סעיף 171(ד) לחוק מסייג וקובע כי הוראות הפרק השישי לעניין דוחות כספיים, החלות על חברה פרטית, יחולו גם על חברה ציבורית שניירות הערך שלה הוצעו לציבור מחוץ לישראל בלבד או שהם רשומים למסחר בבורסה מחוץ לישראל, זאת מכיוון שעל חברה כאמור לא חלות הוראות חוק ניירות ערך.

- (4) בסעיף קטן (ה), אחרי "אישור הדוחות הכספיים" יבוא "ובכלל זה לענין החובה למנות ועדת דירקטוריון לבחינת הדוחות הכספיים, כשירות החברים בוועדה האמורה, ומידת זיקתם לחברה או לבעל שליטה בה".
15. בסעיף 194 לחוק העיקרי, בסופו יבוא:
- "(ד) על אף הוראות סעיף קטן (ב), המעוניין להגיש תביעה נגזרת אינו חייב לפנות בדרישה לחברה לפי הוראות אותו סעיף קטן, בהתקיים אחד מאלה:
- (1) לאורגן החברה המוסמך להחליט על הגשת התביעה, עניין אישי בהחלטה, ואם האורגן כאמור מורכב מכמה יחידים – למחצית או יותר מיחיד האורגן עניין אישי בהחלטה;
- (2) קיים חשש סביר כי פנייה בדרישה לחברה תפגע באפשרות לקבל את הסעד המבוקש."
16. בסעיף 197 לחוק העיקרי, בסופו יבוא:
- "(5) התובע פטור מהגשת דרישה לחברה לפי הוראות סעיף 194(ד)."
17. אחרי סעיף 198 לחוק העיקרי יבוא:
- "ב"קשה לגילוי מסמכים (א) מי שרשאי להגיש תביעה נגזרת לפי סעיף 197, רשאי לבקש מבית המשפט, לפני הגשת הבקשה לאישור התביעה או לאחר הגשתה, כי יורה לחברה לגלות מסמכים הנוגעים להליך אישור התביעה הנגזרת.
- (ב) בית המשפט יאשר בקשה כאמור בסעיף קטן (א) אם שוכנע כי המבקש העמיד תשתית ראייתית ראשונית לגבי קיומם של התנאים לאישור התביעה הנגזרת המנויים בסעיף 198(א)."
18. בסעיף 202 לחוק העיקרי, האמור בו יסומן "(א)" ואחריו יבוא:
- "(ב) נתבקש בית המשפט לאשר פשרה או הסדר כאמור בסעיף קטן (א), יורה על פרסום הודעה על פרטי ההסדר או הפשרה; בעל מניה, דירקטור, וכן נושה לענין תביעה נגזרת לפי סעיף 204, רשאים להגיש, בתוך מועד שיקבע בית המשפט, התנגדות לאישור ההסדר או הפשרה."

ד ב ר י ה ס ב ר

בעל מניות המעוניין להגיש בקשה לאישור תביעה נגזרת צריך לנהל תביעה שאינה תביעתו ועל כן בדרך כלל הוא אינו חשוף למידע הרלוונטי כדי לגבש את כתב התביעה. כדי לאפשר לבעלי מניות להגיש תביעות של החברה, לטובת החברה, מוצע להסמיך את בית המשפט ליתן צו גילוי מסמכים, קודם להגשת הבקשה לאישור התביעה הנגזרת, וכן לאחר הגשתה, אם יש תשתית ראייתית ראשונית לקיומם של התנאים לאישור התביעה כתביעה נגזרת.

סעיפים מוצע לאפשר לכל מי שזכאי להגיש תביעה נגזרת, להתנגד לפשרה או להסדר, 18 ו-44(ד) תביעה נגזרת, להתנגד לפשרה או להסדר, בדומה לקבוע ביחס לתובענה ייצוגית (ר' 18 ו-44(ד)).

סעיף 18 לחוק תובענות ייצוגיות התשס"ו-2006, וזאת כדי למנוע אישור פשרות שאינן לטובת החברה. לשם כך מוצע לקבוע כי בית המשפט יורה על פרסום הודעה לגבי פרטי ההסדר.

סעיפים מוצע לקבוע בהתאם לפסיקת בית המשפט 15 ו-16 עוד בטרם חוקק החוק וכן בהתאם לפסיקה של חלק מבתי המשפט לאחר חקיקתו, כי המבקש להגיש תביעה נגזרת, לא יידרש לפנות תחילה לחברה אלא יוכל לפנות ישירות לבית המשפט, וזאת בניסבות שבהן התביעה היא נגד מי שמוסמך להחליט על הגשתה, ועל כן לא סביר כי יחליט על הגשת תביעה נגד עצמו, וכן בניסבות שבהן קיים חשש סביר שפנייה לחברה תפגע ביכולת לקבל את הסעד המבוקש, למשל אם קיים חשש להברחת נכסים (ר' למשל ע"א 215191 אגתן בע"מ נ' לים בע"מ פ"מ מח2) 50, 43, וכן בש"א (מחוזי י"ם) 7438/05 בתיה אחזקת נכסים בע"מ נ' קרן טוקטלי תק-מח 2007(1) 493).

סעיף 17 לתביעה הנגזרת תפקיד מרכזי באכיפת זכויותיה של החברה ובכלל זה באכיפת חובת הזהירות וחובת האמונים של נושאי המשרה בחברה, וזאת על ידי מתן זכות תביעה בשם החברה בידי בעלי מניות, דירקטורים, או נושים במקרה של חלוקה אסורה.

"מימון הרשות 205א. (א) מי שמבקש להגיש תביעה נגזרת בשם חברה ציבורית או חברה פרטית, שמתקיים בה האמור בסעיף 171(א), או תובע בתביעה כאמור, רשאי לבקש מרשות ניירות ערך לשאת בהוצאותיו.

(ב) שוכנעה רשות ניירות ערך כי יש בתביעה עניין לציבור וכי יש סיכוי סביר שבית המשפט יאשר אותה כתביעה נגזרת, רשאית היא לשאת בהוצאות התובע, בסכום ובתנאים שתקבע.

(ג) פסק בית המשפט לטובת החברה, רשאי הוא להורות בפסק הדין על שיפוי רשות ניירות ערך בשל הוצאותיה."

20. בסעיף 219 לחוק העיקרי, סעיף קטן (ה) – בטל. תיקון סעיף 219

21. בסעיף 224ב(א) לחוק העיקרי, במקום "מתקיימות בו גם הוראות סעיף 219(ה)" יבוא "מתקיים בו גם האמור בפסקאות (1) ו-(2) להגדרה "דירקטור בלתי תלוי" שבסעיף 1". תיקון סעיף 224

22. בסעיף 235 לחוק העיקרי, אחרי "כדירקטור" יבוא "בחברה פרטית". תיקון סעיף 235

23. בסעיף 239(ב) לחוק העיקרי – תיקון סעיף 239

(1) בפסקה (1), במקום "לפחות שליש" יבוא "רוב" ובמקום "או מי מטעמם" יבוא "או בעלי עניין אישי באישור המינוי";

(2) בפסקה (2), במקום "אחוז אחד" יבוא "שני אחוזים".

ד ב ר י ה ס ב ר

בשר ודם (Natural Person). מוצע להגביל את האפשרות למנות תאגידים כדירקטורים בחברות ציבוריות כדי שלא לעקוף בדרך זו את הליכי המינוי והפיטורים של דירקטורים בחברות כאמור.

כדי לתת לחברה שמכהן בה דירקטור תאגיד, זמן סביר למנות דירקטור בשר ודם במקום אותו תאגיד, מוצע לקבוע כי תחילת התיקון המוצע תהא בתום שישה חודשים מיום פרסומו של החוק המוצע.

סעיפים (לעניין סעיף 6 המוצע לתוספת הראשונה) 23 ו-43 סעיף 239 לחוק, כנוסחו היום, קובע כי מינויו של דירקטור חיצוני טעון את אישור האסיפה הכללית כאשר שליש מקרב בעלי המניות שאינם בעלי השליטה בחברה או מטעמם, המשתתפים בהצבעה, תמכו במינוי או אם סך המתנגדים לא עלה על אחוז אחד מקרב בעלי המניות. הדירקטורים בחברה ציבורית ובכלל כך דירקטורים חיצוניים, מוצעים בדרך כלל, למינוי האסיפה הכללית, על ידי הדירקטוריון. לאור מעמדו וחשיבותו של הדירקטור החיצוני, כדירקטור שאינו קשור לבעל השליטה, מוצע להגביר את כוחם של שאר בעלי המניות בחברה בבחירת הדירקטורים החיצוניים, ולעגן בחקיקה את המלצת הוועדה לבחינת הצעדים הדרושים להגברת מעורבות הגופים המוסדרים בשוק ההון הישראלי, בראשותו של פרופ' א. חמדני, שהגישה את המלצותיה למפקח על שוק ההון בחודש פברואר 2008 (להלן – ועדת חמדני), ולפיה בחירתו של דירקטור חיצוני תהיה טעונה רוב קולות מקרב

בסעיף 44(ד) להצעת החוק מוצע לקבוע כי חובת פרסום ההודעה כאמור ומתן האפשרות להתנגד, יחולו לגבי כל הסדר או פשרה שטרם אושרו על ידי בית המשפט, גם אם הבקשה לאישורם הוגשה לבית המשפט לפני תחילת החוק המוצע.

סעיף 19 עלות ניהולה של תביעה עלולה להרתיע הגשתן של תביעות נגזרות, ולכן, כדי לתמרץ את הגשתן, מוצע לקבוע הסדר זהה להסדר הקיים בקשר לתובענות ייצוגיות (סעיף 209 לחוק).

על פי המוצע, רשות ניירות ערך תהא מוסמכת לממן תביעות נגזרות, בסכום ובתנאים שתקבע, אם שוכנעה כי יש בתביעה עניין לציבור וכי יש סיכוי סביר שבית המשפט יאשרה כתביעה נגזרת. יצוין כי גם בתביעה הנגזרת המוגשת על ידי בעל מניות או נושה בדומה לתובע בתובענה ייצוגית, מנהל התביעה, לצד הטבת נוקו (בתוספת גמול על מאמציו) מביא להטבת נוקו של ציבור המשקיעים שנפגע יחד אתו וכן להגברת האכיפה בשוק ההון. מטעמים אלה מוצדק בשני המקרים לאפשר לרשות ניירות ערך להשתתף במימון התביעה.

סעיפים לפי סעיף 235 לחוק, תאגיד כשיר להיות 22 ו-44(ב) דירקטור בחברה פרטית וציבורית כאחד. בחוקי חברות שונים בעולם, למשל ב־General Corporation Law של מדינת דלוור (בסעיף 141 (b) וב־Companies Act 1993 של מדינת ניו־זילנד (סעיף 151(1)), ניתן למנות כדירקטור רק אדם

- (1) בסעיף קטן (ב), אחרי "לתאגיד אחר" יבוא "ובחברה שאין בה בעל שליטה או מי שמחזיק בדבוקת שליטה – גם זיקה למי שהוא, במועד המינוי, המנהל הכללי, דירקטור שהוא בעל מניות מהותי או נושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים";
- (2) אחרי סעיף קטן (ה) יבוא:

"(ו) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (ב) לא יכהן כדירקטור חיצוני יחיד שיש לו, לקרובו, לשותפו, למעבידו, למי שהוא כפוף לו במישרין או בעקיפין או לתאגיד שהוא בעל השליטה בו, קשרים עסקיים או מקצועיים למי שאסורה זיקה אליו לפי הוראות סעיף קטן (ב), גם אם הקשרים כאמור אינם דרך כלל, למעט קשרים זניחים, וכן יחיד שקיבל תמורה בניגוד להוראות סעיף 244(ב); קוימו קשרים או התקבלה תמורה כאמור בעת כהונת הדירקטור החיצוני, יראו בכך, לענין סעיפים 245א, 246 ו-247 כהפרת תנאי מן התנאים הדרושים למינויו או לכהונתו כדירקטור חיצוני".

ד ב ר י ה ס ב ר

נושאי המשרה, לא ימונה כדירקטור חיצוני מי שיש לו זיקה ליושב ראש הדירקטוריון, או לדירקטור שהוא גם בעל מניות מהותי, או למנהל הכללי או לנושא המשרה הבכיר בתחום הכספים.

בנוסף, על פי הגדרת "זיקה" שבסעיף 240(ב) לחוק, קיום קשרי עבודה, או קיום קשרים עסקיים או מקצועיים, ייחשבו כזיקה לענין מועמדותו של דירקטור חיצוני, אם הקשרים האמורים הם דרך כלל, וזאת להבדיל מקשרים כאמור, שהם חריגים. מוצע להבהיר כי האבחנה בין קשר חריגים לקשר דרך כלל, תיעשה בעת בחינת המועמד קודם למינויו ואולם לאחר המינוי, הדירקטור החיצוני אינו רשאי לקיים קשרים כאמור, לרבות קשר חריגים עם החברה או עם בעל השליטה בה, ובלבד שהקשרים אינם זניחים. יצוין כי קשר עסקי, קשר מקצועי או קשר עבודה חריגים יכול שיתפרש כבר היום כהפרת הוראת סעיף 244(ב) לחוק (האוסר על דירקטור חיצוני לקבל תמורה נוספת על הגמול שנקבע לו). לכן, מוצע להבהיר איסור זה.

עוד מוצע להבהיר כי במקרה שדירקטור חיצוני קיבל תמורה נוספת על הגמול שהוא רשאי לקבל, בניגוד להוראות סעיף 244(ב) האמור או במקרה שבו קוימו קשרי עבודה או קשרים עסקיים או מקצועיים בניגוד לקבוע בחוק, יראו בכך, הפרת תנאי מן התנאים הדרושים למינויו או לכהונתו של הדירקטור החיצוני, ומשמעות הדבר שיחולו הוראות סעיפים 245א, 246 ו-247 לחוק, וכהונתו של הדירקטור החיצוני, תפקע או תופסק לפי הענין.

לאור הוספת סעיף 240(ו) כמתואר לעיל לגבי דירקטור חיצוני, מוצע לתקן את סעיף 249 לחוק, המחיל הוראות החלות על דירקטור חיצוני גם על דירקטור בלתי תלוי, כך שיחולו לגביו גם הוראת סעיף 240(ו) המוצע.

בעלי המניות שהשתתפו בהצבעה ושאינם בעלי שליטה או מי מטעמם. בדרך זו ניתן להבטיח כי גם בעלי מניות שאינם נמנים עם בעל השליטה בחברה תומכים בדירקטור החיצוני שנבחר.

הגדלת הרוב הדרוש לשם מינוי דירקטור חיצוני עשויה להביא לכך שמייעוט קטן ביותר יכריע בשאלת המינוי. מוצע על כן לשנות את כלל ההכרעה שבסעיף 239(ב)(2) לחוק, כך שניתן למנות דירקטורים חיצוניים, אם סך קולות המתנגדים לא עלה על שני אחוזים מכלל זכויות ההצבעה בחברה.

עוד מוצע להבהיר כי במניין קולות בעלי המניות המאשרים את מינוי הדירקטור החיצוני לא יובאו בחשבון קולותיהם של בעל השליטה וכן קולותיהם של מי שיש להם עניין אישי בהחלטה, בדומה לכללי הכרעה לענין אישור עסקה עם בעל שליטה בסעיף 275(א)(3) ובדומה לתיקון המוצע בסעיפים 13, 34 ו-36 לחוק המוצע, בקשר להחלטה בדבר איחוד תפקיד יושב ראש הדירקטוריון והמנהל הכללי, ובקשר לקבלת הצעת רכש והצעת רכש מיוחדת.

כדי למנות דירקטור חיצוני לכהונה ראשונה, נדרשת על פי סעיף 239 תמיכת בעל השליטה באסיפה הכללית. כדי להאריך את כהונתו, תידרש בהתאם לתיקון המוצע בסעיף 25 להצעת החוק, תמיכת רוב מקרב בעלי מניות המיעוט (ר' דברי הסבר לסעיף 25 להצעת החוק). מוצע לקבוע כנורמה מומלצת, בסעיף 6 לתוספת הראשונה, ברוח המלצת ועדת חמדני, כי הדירקטור החיצוני יתמנה גם לתקופת הכהונה הראשונה על ידי המיעוט בלא תמיכת בעל השליטה, וזאת כדי לחזק את אי-התלות של הדירקטור החיצוני בבעל השליטה.

סעיפים 240 לחוק קובע כשירויות לדירקטור
24 ו-28 החיצוני. מוצע לתקן את הסעיף ולקבוע
כי בחברה ציבורית שאין בה בעל שליטה
או בעל דבוקת שליטה, ולכן מי שמכוון את פעילותה הם

(1) בסעיף קטן (א), במקום "לתקופה אחת נוספת של שלוש שנים" יבוא "לשתי תקופות נוספות, של שלוש שנים כל אחת";

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(1א) דירקטור חיצוני ימונה לתקופת כהונה נוספת כאמור בסעיף קטן (א) בהתקיים כל אלה:

(1) הדירקטוריון או בעל מניות, אחד או יותר, שלו אחוז אחד לפחות מכלל זכויות ההצבעה בחברה, הציעו את מועמדותו לכהונה נוספת;

(2) המינוי אושר באסיפה הכללית, ברוב קולות, ובלבד שמתקיים אחד מאלה:

(א) במניין כלל הקולות של בעלי המניות באסיפה הכללית לא מובאים בחשבון, קולות בעלי המניות שהם בעלי שליטה בחברה או בעלי עניין אישי באישור המינוי וכן קולות הנמנעים;

(ב) סך קולות המתנגדים מקרב בעלי המניות שאינם בעלי השליטה בחברה או בעלי עניין אישי באישור המינוי, אינו עולה על שני אחוזים מכלל זכויות ההצבעה בחברה.

ד ב ר י ה ס ב ר

השליטה בחברה או בעלי עניין אישי באישור המינוי, המשתתפים בהצבעה, ואולם עדיין יידרש, לשם המינוי כאמור, רוב באסיפה הכללית מקרב כלל המשתתפים בה, לרבות בעל השליטה בחברה.

כדי להגביר את אי-התלות של הדירקטור החיצוני בחברה ובבעל השליטה, מוצע לאמץ את המלצת ועדת חמדני שלפיה החברה ובעל השליטה בה לא יוכלו למנוע את מינויו של דירקטור חיצוני לתקופת כהונה נוספת של שלוש שנים אם הוא הוצע בידי בעל מניות המחזיק 1% או יותר מכלל זכויות ההצבעה ואם רוב מקרב מיעוט בעלי המניות מעוניין בהמשך כהונתו (ובלבד ששיעור המתנגדים נמוך מ-2% מבעלי זכויות ההצבעה בחברה).

כדי להבטיח כי חברה לא תישאר בלא דירקטור חיצוני, מקום שבעלי מניות אינם מציעים מועמדות של דירקטור כאמור לכהונה נוספת, מוצע כי גם לדירקטוריון תהיה אפשרות להציע מועמד.

כפועל יוצא, כדי למנות דירקטור חיצוני לכהונה ראשונה, נדרשת על פי החוק תמיכת בעל השליטה ואולם המיעוט יוכל לכפות על בעל השליטה את המשך כהונתו של הדירקטור חיצוני לכהונה נוספת. מטרת ההסדר היא מחד גיסא, שלא לכפות על בעל השליטה מינוי דירקטור שאינו על דעתו, אך מאידך גיסא, במקרה שהדירקטור מונה לראשונה בתמיכת בעל השליטה, אין ליתן לבעל השליטה לטרפד את המשך כהונתו אם המיעוט רוצה בהמשך כהונתו.

כפי שצוין לעיל, בנוסף, מוצע לקבוע כנורמה מומלצת, בסעיף 6 לתוספת הראשונה, ברוח המלצת ועדת חמדני, כי הדירקטור החיצוני יתמנה גם לתקופת הכהונה

לסעיפים 25 ו-44(ה)

סעיף 245 לחוק קובע כי תקופת כהונתו של דירקטור חיצוני היא לשלוש שנים ורשאית החברה למנותו לתקופה אחת נוספת של שלוש שנים. הגבלת תקופת הכהונה נועדה למנוע יחסים מתמשכים בין המפקח והמפוקח, היוצרים קרבה אישית ובכך פוגעים בפיקוח האפקטיבי, וכן כדי לאפשר מינויים של גורמים חדשים שיכולים לבקר בין השאר את עבודתם של הדירקטורים החיצוניים עצמם.

מפניות שהגיעו מן הסקטור העסקי עולה כי לעתים, תקופת כהונה של שש שנים היא קצרה מדי ומאלצת חברות להחליף דירקטור שרכש ניסיון ומומחיות בתחום עיסוקה של החברה. מוצע לאפשר לחברה להאריך את הכהונה של דירקטור חיצוני בשלוש שנים נוספות, היינו לתקופה שלא תעלה על תשע שנים, בדומה לתקופת כהונתו של דירקטור בלתי תלוי, כמפורט בפסקה (2) להגדרה המוצעת ל"דירקטור בלתי תלוי". ואולם לנוכח ההצעה להוסיף בסעיף 245 את סעיף קטן (1א) כמפורט להלן, שלפיו יוכל מיעוט בעלי המניות להאריך את כהונת הדירקטור החיצוני בלא תמיכת בעל השליטה, מוצע לאפשר לחברה לקבוע בתקנונה, הוראה המגבילה את תקופת הכהונה לשש שנים בלבד. כדי שלא לפגום באי-התלות של דירקטור מהותי, מוצע לקבוע כי הוראה המגבילה את תקופת הכהונה לשש שנים, תחול רק לגבי דירקטור חיצוני שמונה לאחר תיקון התקנון. מגבלה זו לא תחול לגבי דירקטור חיצוני המכהן בעת תחילת החוק המוצע, כדי לאפשר את מינוים לכהונה שלישית.

כפי שצוין לעיל בדברי ההסבר לסעיף 23 להצעת החוק, על פי סעיף 239 המוצע, מינויו של דירקטור חיצוני יהא טעון אישור של רוב מקרב בעלי המניות שאינם בעלי

(2א) השר רשאי לקבוע שיעורים שונים מן השיעור האמור בסעיף קטן (1א)(2)(ב).

(3א) על אף הוראות סעיף קטן (א), חברה רשאית לקבוע בתקנונה כי תקופת כהונתו הכוללת של דירקטור חיצוני לא תעלה על שש שנים; קבעה החברה הוראה כאמור בתקנונה, תחול ההוראה רק לגבי דירקטור חיצוני שמונה לראשונה לאחר קביעתה.

החלפת סעיף 249 .26 במקום סעיף 249 לחוק העיקרי יבוא:

249. חברה ציבורית, בעל שליטה בה ותאגיד בשליטתו לא ימנו את מי שיהיה כדירקטור חיצוני בחברה הציבורית, לכהונה לנושא משרה בחברה הציבורית או בתאגיד בשליטת בעל השליטה בה, לא יעסיקהו כעובד ולא יקבלו ממנו שירותים מקצועיים בתמורה, בין במישרין ובין בעקיפין, לרבות באמצעות תאגיד בשליטתו, אלא אם כן חלפו שנתיים מתום כהונתו כדירקטור חיצוני בחברה הציבורית; הוראות סעיף זה לא יחולו על מינוי או העסקה של מי שיהיה כדירקטור חיצוני בחברה ממשלתית ועל קבלת שירותים מקצועיים ממנו, על ידי המדינה או על ידי חברה ממשלתית אחרת אשר השר האחראי לענייניה אינו השר האחראי לענייני החברה שבה כיהן כדירקטור חיצוני; לעניין זה, "חברה ממשלתית" – חברה ממשלתית כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, לרבות חברת בת ממשלתית כהגדרתה בחוק האמור.

תיקון סעיף 249ב .27 בסעיף 249 לחוק העיקרי, במקום "לפי הוראות סעיף 219(ה)" יבוא "לפי פסקאות (1) ו-(2) להגדרה "דירקטור בלתי תלוי" שבסעיף 1".

28. בסעיף 249ג לחוק העיקרי במקום "244" יבוא "240(ו), 244".

29. בסעיף 270 לחוק העיקרי –

(1) בפסקה (2) לפני "מתן פטור" יבוא "התקשרות של חברה עם נושא משרה בה שאינו דירקטור, באשר לתנאי כהונתו, לרבות" והמילים "לנושא משרה שאינו דירקטור" – יימחקו;

ד ב ר י ה ס ב ר

עשוי לנהוג באופן מסוים כדי לקבל תמורה בתום הכהונה. מוצע לקבוע איסור דומה גם בקשר להעסקתו של הדירקטור בתום הכהונה על ידי בעל השליטה בחברה ועל ידי תאגידים שבשליטתו. עם זאת, לנוכח הזיקה הרחוקה שיש בדרך כלל לעובד המדינה אל המדינה, מעסיקתו, מוצע לקבוע כי הוראה זו לא תחול לגבי מינוי או העסקה של מי שהיה דירקטור חיצוני בחברה ממשלתית, על ידי המדינה או על ידי חברה ממשלתית אחרת, אשר השר האחראי לענייניה אינו השר האחראי לענייני החברה שבה כיהן כדירקטור חיצוני.

סעיף 29 סעיף 270 לחוק מונה עסקאות של החברה, הטעונות אישורים מיוחדים. עסקאות לעניין תנאי השכר של נושא משרה, טעונות אישור אם הן עולות לכדי "עסקה חריגה". לאחרונה גברה הביקורת

הראשונה על ידי המיעוט בלא תמיכת בעל השליטה, וזאת כדי לחזק את אי-התלות של הדירקטור החיצוני בבעל השליטה.

סעיף 26 סעיף 249 לחוק כלשונו היום קובע לאמור:

"איסור מינוי והעסקה

249. חברה לא תמנה את מי שיהיה בה כדירקטור חיצוני לכהונה כנושא משרה בה. לא תעסיקו כעובד ולא תקבל ממנו שירותים מקצועיים בתמורה, בין במישרין ובין בעקיפין, לרבות באמצעות תאגיד בשליטתו, אלא אם כן חלפו שנתיים מתום כהונתו כדירקטור חיצוני באותה חברה".

הוראה זו נקבעה כדי למנוע, ככל הניתן, פגיעה באי-התלות של הדירקטור החיצוני, אשר במהלך כהונתו

(2) בפסקה (4), אחרי "עם קרובו" יבוא "במישרין או בעקיפין, לרבות באמצעות חברה שבשליטתו, לעניין קבלת שירותים ממנו בידי החברה וכן".

תיקון סעיף 275

30. בסעיף 275 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א)(3) –

(א) בפסקת משנה (א), במקום "לפחות שלישי" יבוא "רוב";

(ב) בפסקת משנה (ב), במקום "אחוז אחד" יבוא "שני אחוזים";

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) עסקה כאמור בסעיף קטן (א) שהיא לתקופה העולה על שלוש שנים, טעונה אישור כאמור באותו סעיף קטן, אחת לשלוש שנים".

תיקון סעיף 278

31. בסעיף 278 לחוק העיקרי –

(1) בכותרת השוליים, במקום "דירקטורים" יבוא "בעלי עניין אישי";

(2) בסעיף קטן (א), במקום "דירקטור שיש לו" יבוא "מי שיש לו".

תיקון סעיף 280

32. בסעיף 280(א) לחוק העיקרי, במקום "לעסקה חריגה של חברה ציבורית" יבוא "לעסקה כאמור בסעיף 270(4)".

ד ב ר י ה ס ב ר

עוד מוצע לקבוע כי כאשר מדובר בהתקשרות של החברה הציבורית עם בעל השליטה או קרובו בעסקאות בעלות אופי נמשך, תאושר העסקה מחדש אחת לשלוש שנים. זאת, כדי לבחון את תנאיה לאור המציאות המשתנה. לעניין זה מוצע לקבוע הוראת מעבר בסעיף 44(ו) להצעת החוק, ולפיה אישור ראשון כאמור יינתן עד תום שישה חודשים מיום התחילה או עד תום שלוש שנים ממועד האישור הקודם, לפי המאוחר מביניהם.

סעיף 31 סעיף 278(א) לחוק קובע כי דירקטור לא יהיה נוכח בישיבת דירקטוריון או ועדת הביקורת שעניינה אישור של עסקה שיש לו עניין אישי בה, וכן לא ישתתף בהצבעה לגביה. מוצע להוסיף כי האיטור האמור יחול לגבי כל מי שיש לו עניין אישי באישור עסקה, ולא לגבי דירקטורים בלבד. כך לדוגמה, גם בעל שליטה שאינו נושא משרה ושעניינו נדון בוועדת הביקורת, לא יהיה נוכח בדיון בנוגע להתקשרות עמו. יובהר, כי אין באיטור המוצע כדי למנוע נוכחות של אותם גורמים בעלי עניין אישי בעת הצגת הנושא בדירקטוריון ובוועדת הביקורת, אם הדבר נדרש מתפקידם או מכוח מומחיותם, ובלבד שלאחר הצגת הדברים יתקיימו הדיון וההצבעה בלי השתתפותם.

סעיף 32 סעיף 280 לחוק קובע את העיקרון ולפיו עסקאות עם בעלי עניין אינן תקפות אם לא אושרו בהתאם לקבוע בחוק. בכל הנוגע לעסקאות עם בעל שליטה הסעיף מפנה, בטעות, רק "לעסקאות חריגות" עם בעל שליטה, בעוד שהחוק מחייב אישורים מיוחדים אחרים גם לגבי עסקאות אחרות עם בעל השליטה כגון אישור תנאי שכר מוצע לתקן חסר זה ולקבוע כי כל עסקה עם בעל שליטה המפורטת בסעיף 270(4) לחוק, אינה תקפה, אם לא אושרה כדין.

הציבורית כלפי תנאי השכר המוענקים לנושאי משרה בחברות הציבוריות. לכן, מוצע לתקן את פסקה (2) לסעיף האמור, ולהגביר את השקיפות והבקרה בכל הנוגע לאישור תנאי השכר של נושאי משרה בחברות ציבוריות, כך שיהיו טעונים אישור מראש של ועדת הביקורת והדירקטוריון בכל מקרה, בין אם מדובר בעסקה חריגה, ובין אם לאו.

כמו כן מוצע לתקן את פסקה (4) לסעיף האמור, ולהבהיר כי כללי ההכרעה המיוחדים הקבועים בחוק בנוגע לאישור התקשרות של חברה ציבורית עם בעל השליטה בקשר לתנאי כהונה והעסקה, יחולו גם לגבי עסקה של החברה הציבורית עם חברה בשליטת בעל השליטה הנותנת שירותי ניהול או ייעוץ לחברה הציבורית (ראו לעניין זה, ת"פ (ת"א) 40162/05 מדינת ישראל נ' אלגור דינים מחוזי 2009(3)(59)).

סעיפים נוכח המלצות ועדת גושן וועדת חמדני 30 ו-44(ו) שביקשו לחזק את יכולת בעלי מניות המיעוט, ובכלל זה הגופים המוסדיים, למנוע עסקאות שאינן לטובת החברה, ונוכח הכלל "אחרי רבים להטות", המגלם את העיקרון ולפיו החלטה היא ראויה אם הרוב תמך בה, מוצע לקבוע כי לעניין אישור עסקאות עם בעל השליטה מהסוגים המנויים בסעיף 270(4) לחוק, יעלה הרוב הנדרש לאישור העסקאות משליש לרוב בעלי המניות, שאין להם עניין אישי בעסקה. בדומה לתיקון המוצע בסעיף 239 (סעיף 23 להצעת החוק), מוצע לקבוע גם בסעיף זה, כי במקרים שסך קולות המתנגדים לא עלה על שיעור של שני אחוזים מכלל זכויות ההצבעה בחברה, ניתן לאשר את העסקה.

- תיקון סעיף 320 33. בסעיף 320 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (ו) יבוא:
- "(ו) על אף הוראות סעיף קטן (ג), על הצעת מיזוג שהיא עסקה הטעונה אישור לפי סעיף 275(א), יחולו לעניין אישור המיזוג, הוראות הסעיף האמור."
- תיקון סעיף 331 34. בסעיף 331(ג) לחוק העיקרי, במקום "בעל שליטה במציע" יבוא "מי שיש להם עניין אישי בקבלת הצעת הרכש המיוחדת".
- תיקון סעיף 336 35. בסעיף 336(א) לחוק העיקרי, אחרי "לא ירכוש אדם מניות" יבוא "של חברה ציבורית או זכויות הצבעה בחברה כאמור (בפרק זה – מניות)".
- תיקון סעיף 337 36. בסעיף 337 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "שלא נענו להצעה מהווה פחות מחמישה אחוזים" יבוא "שנענו להצעה מהווה למעלה מחמישים אחוזים" ואחרי "שגלגביהן הוצעה ההצעה" יבוא "או באופן ששיעור ההחזקות של הניצעים שלא נענו להצעה מהווה פחות משני אחוזים מההון כאמור, לפי העניין";

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 33** סעיף 320(ג) לחוק קובע הוראות מיוחדות לעניין מיזוג חברות, אשר במהותו הוא עסקה חריגה עם בעל שליטה. ואולם בשונה מכללי ההכרעה שנקבעו בסעיף 275(א)(3) לעניין אישור עסקה בין חברה ציבורית ובין בעל שליטה בה, נקבע בסעיף 320(ג) לחוק, כי מיזוג כאמור יאושר על ידי בעלי המניות המחזיקים ברוב זכויות ההצבעה מקרב המשתתפים למעט בעל השליטה או מי מטעמם, להבדיל מדרישת השליש הבלתי נגוע הקבועה כיום בסעיף 275(א)(3) לחוק. נוכח ההצעה, בסעיף 30 להצעת החוק, להשוות את כללי ההכרעה לעניין עסקה חריגה עם בעל שליטה כך שתאושר על ידי רוב בלתי נגוע, מוצע לתקן את סעיף 320(ו) כך שעל הצעת מיזוג שהיא עסקה הטעונה אישור לפי סעיף 275(א)(3) לחוק, יחולו הוראות אותו סעיף.
- סעיף 34** מוצע להבהיר כי במניין קולות הניצעים שהסכימו להצעת הרכש המיוחדת, לא יובאו בחשבון קולותיהם של מי שיש להם עניין אישי בקבלת הצעת הרכש המיוחדת, בדומה לכללי הכרעה לעניין אישור עסקה עם בעל שליטה בסעיף 275(א)(3) ובדומה לתיקונים המוצעים בסעיפים 13, 23 ו-36 להצעת החוק.
- סעיף 35** סעיף 336 לחוק קובע כי לא ירכוש אדם מניות של חברה ציבורית כך שלאחר הרכישה תהיה לו אחזקה של למעלה מתשעים אחוזים ממניות החברה, אלא בדרך של הצעת רכש מלאה לכלל בעלי המניות, בתנאים שנקבעו בחוק.
- מטרת מגבלה זו למנוע מצב שבו אחזקותיו של בעל השליטה יעלו כך שיצטמצם באופן ניכר המסחר במניות החברה. החשש מפני פגיעה בסחירות המניה עשוי להביא לכך שבעלי המניות מן הציבור ימכרו את מניותיהם לבעל השליטה במחיר נמוך מערכך.
- במקרה שבו חברה רוכשת את המניות של עצמה, רשאית היא לבטל את המניות או להפכן למניות רדומות
- (סעיף 308 לחוק). במקרה שבו חברה בת רוכשת את המניות של החברה האם שלה, המניות אינן הופכות למניות רדומות אלא שהן אינן מקנות זכויות ההצבעה. במקרים אלה, לנוכח הרמתן של זכויות ההצבעה שבידי החברה או החברה הבת, לפי העניין, גדל שיעור זכויות ההצבעה המוחזקות בידי בעל השליטה, וכן קטן שיעור המניות שבידי הציבור והסחירות בהן קטנה, ובכך מתקיימים הרציונלים להחלת המגבלות שבסעיף 336.
- עם זאת, נוכח נוסחו של סעיף 336, המתייחס לשיעור המניות המוחזקות על ידי בעל השליטה, ניתן לטעון כי הרכישה העצמית של החברה הציבורית או הרכישה של החברה הבת, אינן מעלות את שיעור החזקותיו של בעל השליטה במניות, באותו השיעור שהן מעלות את שיעור זכויות ההצבעה המוחזקות על ידו.
- מוצע להבהיר כי במקרים שבהם עולה שיעור זכויות ההצבעה של בעל השליטה אל מעל לתשעים אחוזים, יידרש בעל השליטה לעשות הצעת רכש מלאה.
- סעיף 36** על פי סעיף 337 לחוק, כנוסחו היום, הצעת רכש מלאה תתקבל רק אם שיעור ההחזקות של הניצעים שלא נענו להצעה מהווה פחות מחמישה אחוזים מהון המניות המנופק. כלל זה ראוי במקרים שבהם המציע מחזיק, עובר להצעת הרכש המלאה, את השיעור המותר לפי סעיף 337(ב) לחוק, היינו 90 אחוזים מכלל המניות בחברה, שכן במקרים אלה הוא מגלם את כלל הרוב. ואולם במקרים שבהם שיעור ההחזקה של בעל השליטה, עובר להצעת הרכש המלאה, אינו מגיע כדי 90 אחוזים, הכלל הקיים מהווה רוב מיוחס המקשה על השלמתן של הצעות רכש מלאות. מוצע על כן לתקן את כלל ההכרעה בהצעת רכש מלאה כך שהיא תתקבל אם נענו לה רוב מקרב הניצעים בלא קשר לשיעור החזקותיו של המציע עובר להצעה.
- כמו כן מוצע לקבוע, בדומה לקבוע בכללי ההכרעה בהצעת רכש מיוחדת ועסקה חריגה עם בעל שליטה (סעיפים

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(1א) במניין קולות הניצעים שנענו להצעה לא ייכללו בעלי מניות שיש להם עניין אישי בקבלת הצעת הרכש המלאה."

תיקון סעיף 338

37. בסעיף 338 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) המציע רשאי לקבוע, בתנאי הצעת הרכש המלאה, כי ניצע שנענה להצעת הרכש המלאה שהתקבלה כאמור בסעיף 337(א), לא יהיה זכאי לסעד לפי סעיף זה."

הוספת סעיף 338א

38. אחרי סעיף 338 לחוק העיקרי יבוא:

"הצעת רכש לניירות 338א. התקבלה הצעת רכש מלאה לפי הוראות סימן זה, והמציע ערך הניתנים להמרה או למימוש למניות או למימוש של אותה חברה ציבורית, יחולו הוראות סעיפים 337 ו-338 בשינויים המחויבים, גם על הצעת הרכש לניירות הערך האמורים."

תיקון סעיף 345א

39. בסעיף 345א(ב) לחוק העיקרי, במקום "בתוספת" יבוא "בתוספת השניה" ובמקום "התוספת" יבוא "התוספת השניה";

הוספת סעיף 349א

40. אחרי סעיף 349 לחוק העיקרי יבוא:

"חברת חוץ 349א. (א) חברת חוץ שהפסיקה לקיים מקום עסקים בישראל והודיעה על כך לרשם, תהא פטורה מחובותיה לפי פרק זה, החל במועד מסירת ההודעה, ואולם רשאי השר לקבוע מועד פטור מוקדם יותר לעניין חובת תשלום אגרה לפי פרק זה."

ד ב ר י ה ס ב ר

לפי שווי החברה כעסק חי "הן לפי תורים המזומנים המהוון של נכסיה הנוכחיים והן על פי תורים המזומנים המהוון שהיו מייצרות הזדמנויות ההשקעה שלה". הערכת שווי חברה לפי שיטה זו אינו חד ערכי וייתכנו הערכות שווי שונות על יד מומחים שונים. יובהר כי אין בתיקון המוצע כדי לפגוע בזכותו של כל ניצע, לרבות מי שנענה להצעה, להגיש תביעה במקרים שבהם הסכים להצעה עקב הטעיה או אייגוליו מידע שהיה עליו לגלותו על פי כל דין, ובכלל זה בהתאם לדיני ניירות ערך.

סעיף 38 במקרים שבהם חברה הנפיקה ניירות ערך המיירים, קבלתה של הצעת רכש מלאה והפיכת החברה לחברה פרטית אינן פוטרות את החברה מחובותיה על פי חוק ניירות ערך, שכן ניירות הערך האחרים עדיין בידי הציבור. במקרים שבהם התקבלה הצעת רכש מלאה, אין למציע אפשרות לכפות את המכירה של ניירות הערך האחרים על מי שאינו מעוניין למכור. מוצע לתקן את החוק כך שיתאפשר למציע לרכוש את ניירות הערך ההמיירים, באותם מקרים ובתנאים שבהם ניתן לכפות על בעלי המניות למכור את מניותיהם.

סעיף 40 סעיף 346 לחוק קובע כי חברת חוץ (היינו חברה שהתאגדה מחוץ לישראל), לא תקיים מקום עסקים בישראל, אלא אם כן נרשמה כחברת חוץ במרשם רשם החברות. ואולם החוק אינו קובע הוראות לעניין חברת חוץ שנרשמה ולאחר מכן הפסיקה לקיים

275 ו-331 לחוק). כי במניין קולות הרוב לא יבואו בחשבון מי שיש להם עניין אישי בקבלת הצעת הרכש. ואולם כדי שלא להותיר את ההחלטה בידי מיעוט קטן, מוצע לקבוע כי הצעת הרכש שתקבל במקרה ששיעור המתנגדים לא עלה על שני אחוזים מכלל קולות הניצעים, גם זאת בדומה לקבוע לגבי עסקה חריגה עם בעל שליטה.

סעיף 37 על פי סעיף 338 לחוק, כנוסחו היום, כל בעל מניות שהיה ניצע בהצעת רכש מלאה רשאי לפנות לבית המשפט ולבקש סעד הערכה, בין אם נענה להצעה ובין אם לאו. הכוונה למנוע מצב שבו הצעת רכש יעילה אינה מתקבלת רק משום שבעלי המניות חוששים לאבד את זכותם לסעד הערכה.

מוצע ליתן למציע את האפשרות לבחור אם להעניק לכל ניצע סעד הערכה, ובכך להגדיל את סיכויי שהצעת הרכש שתקבל, או להעניק רק למי שלא נענה להצעה. לעניין זה יובהר כי על פי המוצע, מי שנענה להצעה, לא יהא זכאי לסעד הערכה אף אם הבקשה לסעד הערכה הוגשה על ידי ניצע שלא נענה להצעה.

מתן סעד הערכה גם למי שנענה להצעה, חושף את בעל השליטה לעלויות גבוהות שלא תמיד ניתן לצפותן מראש. חוסר הוודאות לגבי הסכום שבעל השליטה יידרש לשלם, התגבר במיוחד לנוכח פסיקת בית המשפט בע"א 10406/06 דן עצמון נ' בנק הפועלים בע"מ (דינים עליון 2009 (132) 1208). לפי פסק הדין האמור ערכה של חברה ייקבע

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), חברה שמסרה הודעה כאמור באותו סעיף קטן, אינה פטורה מחובתה כאמור בסעיף 346(ב)3. אלא אם כן מסרה לרשם מען אחר למסירת כתבי בידין והודעות; מסרה החברה לרשם מען אחר כאמור, מחוץ לישראל, לא יידרש היתר בית משפט לשם המצאת כתבי בידין והודעות לחברה הנוגעים לפעילות החברה בישראל, בעת שקיימה מקום עסקים בישראל, לפי הוראות תקנה 500 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984⁵.

41. במקום כותרת סימן ב' לפרק רביעי בחלק תשיעי יבוא:
החלפת כותרת סימן ב' לפרק רביעי בחלק התשיעי

"סימן ב': הטלת עיצום כספי בידי הרשם"

42. אחרי סעיף 363 לחוק העיקרי יבוא:
הוספת סימן ד' לפרק רביעי בחלק תשיעי

"סימן ד': הטלת עיצום כספי בידי רשות ניירות ערך"

"הטלת עיצום כספי 362א. (א) בסימן זה, "הסכום הבסיסי" – כמפורט להלן, לפי בידי רשות ניירות ערך
העניין:

- (1) לענין חברה – הסכום הקבוע לגביה בפרט 1 לתוספת השישית לחוק ניירות ערך;
- (2) לענין יחיד – הסכום הבסיסי לבעל ענין או לנושא משרה בכירה, כמשמעותו בסעיף 52טו(ב) לחוק ניירות ערך.

ד ב ר י ה ס ב ר

המעידים על מועד הפסקת הפעילות בישראל. פטור זה נקבע בתקנות האגרות הן ביחס לחברות שהתאגדו בישראל והפסיקו את פעילותן בלי להתפרק בצורה מסודרת, והן ביחס לחברות זרות שהפסיקו את פעילותן בישראל בלי להודיע לרשם. הטעם לפטור הוא מתן הקלה לחברות נוכח הכרה במציאות שבה חברות אינן טורחות להתפרק או להודיע על הפסקת פעילות, וצוברות חובות בגין אגרות לגבי שנים שבהן החברה אינה פעילה.

סעיף 42 תפישת היסוד בכל הנוגע לאכיפת הוראות החוק היתה ועודנה העדפת מנגנוני אכיפה פנימיים, הגברת האכיפה האזרחית (בין השאר, באמצעות התביעה הנגזרת והתובענה הייצוגית), והימנעות ככל הניתן, מסנקציות פליליות ומינהליות (ר' מ. אגמון, ד. לחמן-מסה, תאוריית האכיפה בהצעת חוק החברות החדש, משפטים כ"ו (תשנ"ו) 543).

עם זאת, ישנן הוראות בחוק אשר על אף שהפרתן ניתנת להוכחה בקלות יחסית, ועל אף שאין חוסר ודאות לגבי יישומן (כגון אי-מינוי מנהל כללי, ועדת ביקורת, אין תמריץ שני דירקטורים הייצוגיים בחברה ציבורית), אין תמריץ לתובע לאכפן במישור האזרחי במיוחד לנוכח הקושי בהוכחת הנזק שנגרם כתוצאה מן ההפרה. מוצע על כן להוסיף את הוראות סימן ד' לפרק רביעי בחלק התשיעי

מקום עסקים בישראל. מוצע לקבוע כי במקרה כזה, החברה תודיע לרשם החברות כי היא הפסיקה לקיים מקום עסקים בישראל. לאחר מתן הודעה כאמור לא יחולו על החברה הוראות החוק למעט החובה למנות נציג לקבלת כתבי בית דין. עם זאת, כדי שלא לחייב את החברה להמשיך ולהחזיק נציג בישראל לקבלת כתבי בידין, כפי שמתחייב כאשר היא מקיימת מקום עסקים בישראל, וכדי לאפשר לנושים של החברה שהתקשרו עמה בעת שהיה לה מקום עסקים בישראל, לתבוע את החברה בלי שיידרש אישור מבית המשפט להמצאת כתבי בידין מחוץ לתחום השיפוט (בהתאם לתקנה 500 לתקנות סדרי הדין האזרחי, התשמ"ד-1984), מוצע לקבוע כי חברה שהודיעה על הפסקת פעילותה בישראל, תוכל למסור כתובת להמצאת כתבי בידין במקום כתובתו של הנציג בישראל, ויראו את ההמצאה לכתובת שנמסרה כהמצאה כדין אף אם היא מחוץ לתחום השיפוט.

יצוין כי בכל הנוגע לחובה לתשלום אגרות לפי החוק, חלות על חברה שהפסיקה את פעילותה בישראל, גם תקנות החברות (אגרות), התשס"א-2001 (להלן – תקנות האגרות), שלפיהן החברה פטורה מתשלום אגרות לגבי התקופה שבה הפסיקה את פעילותה בישראל, אף אם לא הודיעה לרשם על הפסקת פעילותה, ובלבד שהמציאה לרשם אישורים

⁵ ק"ת התשמ"ד, עמ' 2220.

(ב) הפר אדם הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, בקשר לחברה ציבורית שהיא תאגיד מדווח כהגדרתו בחוק ניירות ערך או שהוראות פרק ה'3 לחוק האמור חלות עליה, רשאית רשות ניירות ערך להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות סימן זה, בסכום הבסיסי:

(1) בחברה לא נקבע המספר המזערי הנדרש של דירקטורים בדירקטוריון, שעליהם להיות בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית, בניגוד להוראות סעיף 92(12);

(2) בחברה לא מכהן יושב ראש דירקטוריון, בניגוד להוראות סעיף 94(א), במשך למעלה מ־60 ימים;

(3) בחברה לא מכהנת ועדת ביקורת, בניגוד להוראות סעיפים 114 ו־115, במשך למעלה מ־60 ימים;

(4) בחברה לא מכהן מנהל כללי, בניגוד להוראות סעיף 119, במשך למעלה מ־60 ימים;

(5) בחברה לא מכהן מבקר פנימי, בניגוד להוראות סעיף 146, במשך למעלה מ־60 ימים;

(6) בחברה מכהן דירקטור שהורשע בעבירה, בניגוד להוראות סעיף 226;

(7) בחברה לא מכהנים שני דירקטורים חיצוניים לפחות, בניגוד להוראות סעיף 239(א), במשך למעלה מ־60 ימים, ולעניין דירקטורים חיצוניים ראשונים כאמור בסעיף 242 – במשך למעלה מ־60 ימים מהמועד האחרון לכינוס אסיפה כללית לפי אותו סעיף;

(8) בחברה שבמועד מינוי דירקטור חיצוני כל חברי הדירקטוריון שלה הם בני מין אחד, לא מונה דירקטור חיצוני בן המין השני, בניגוד להוראות סעיף 239(ד);

(9) בחברה לא מכהן דירקטור חיצוני בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית בניגוד להוראות סעיף 240(א1), במשך למעלה מ־60 ימים;

(10) בוועדה הרשאית להפעיל סמכות מסמכויות הדירקטוריון, לא מכהן דירקטור חיצוני אחד לפחות, בניגוד להוראות סעיף 243.

362.ב.א) בהפרה נמשכת ייווסף על סכום העיצום הכספי החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.

הפרה נמשכת והפרה חוזרת

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע לקבוע כי הוראות סעיפים 52 עד 52כא, בפרק ה'3 לחוק ניירות ערך, שעניינן העיצום הכספי, אופן הטלתו וגבייתו, יחולו על עיצום כספי לפי סימן ד' המוצע.

לחוק, ולהסמיך את רשות ניירות ערך להטיל עיצום כספי על אדם שהפר הוראות כאמור, ביחס לחברה שהוראות הדיווח לפי חוק ניירות ערך חלות עליה, וזאת לנוכח הפיקוח שיש לרשות על חברות אלה.

(ב) בהפרה חוזרת ייוסף על העיצום הכספי שהיה ניתן להטיל בשלה אילו היתה הפרה ראשונה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת הוראה מההוראות כמפורט בסעיף 362א(ב), בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הטילה רשות ניירות ערך על המפר עיצום כספי לפי סימן זה.

תחולת הוראות 362ג. ההוראות לפי סעיפים 52 עד 52כא לחוק ניירות ערך, יחולו על עיצום כספי לפי סימן זה, בשינויים המחויבים.

בתוספת לחוק העיקרי, בכותרת, במקום "תוספת" יבוא "תוספת שניה" ולפניה יבוא:

"תוספת ראשונה"

(סעיף 19(א2))

הוראות ממשל תאגידי מומלצות

1. שיעור הדירקטורים הבלתי תלויים (א) בחברה ציבורית שיעור הדירקטורים הבלתי תלויים, יהיה כמפורט להלן, לפי העניין:
 - (1) בחברה שאין בה בעל שליטה או מי שמחזיק בדבוקת שליטה (בסעיף זה – בעל שליטה) – יהיו רוב חברי הדירקטוריון, דירקטורים בלתי תלויים;
 - (2) בחברה שיש בה בעל שליטה – יהיו שליש מבין חברי הדירקטוריון, לפחות, דירקטורים בלתי תלויים;
 - (ב) לעניין סעיף זה, יראו דירקטור חיצוני כדירקטור בלתי תלוי.
 2. הגבלת כהונת נושא משרה כדירקטור
 3. הכשרת דירקטורים (א) חברה ציבורית תדאג לעריכת תכניות הכשרה לדירקטורים חדשים, בתחום עסקי החברה ובתחום הדין החל על החברה והדירקטורים, וכן תדאג לעריכת תכניות המשך לדירקטורים מכהנים, במטרה לעדכן את ידיעותיהם בתחומים האמורים. (ב) הדירקטוריון ימנה אחראי ליישום הוראות סעיף זה.
 4. ישיבות הדירקטוריון בלא נוכחות המנהל הכללי והכפופים לו
 5. ישיבות ועדת ביקורת בנוכחות המבקר הפנימי ורואה החשבון המבקר
- דירקטוריון חברה ציבורית יקיים אחת לרבעון לפחות, דיון לעניין תפקוד המנהל הכללי ונושאי המשרה הכפופים לו, בלא נוכחותם.
- ועדת הביקורת תקיים אחת לרבעון לפחות, ישיבה לעניין ליקויים בניהול העסקי של החברה, בנוכחות המבקר הפנימי ורואה החשבון המבקר, ובלא נוכחות של נושאי משרה בחברה שאינם חברי הוועדה.

- מינוי דירקטור
חיצוני
6. על אף הוראות סעיף 239(ב), דירקטורים חיצוניים ימונו באסיפה הכללית ברוב קולות, ובלבד שיתקיים אחד מאלה:
- (1) במניין כלל הקולות של בעלי המניות באסיפה הכללית לא יובאו בחשבון, קולות בעלי המניות שהם בעלי שליטה בחברה או בעלי עניין אישי באישור המינוי וכן קולות הנמנעים;
- (2) סך קולות המתנגדים מקרב בעלי המניות שאינם בעלי השליטה בחברה או בעלי עניין אישי באישור המינוי, לא יעלה על שני אחוזים מכלל זכויות ההצבעה בחברה.
- מדיניות הגמול
לנושאי משרה
7. (א) דירקטוריון חברה ציבורית יקבע את מדיניות הגמול לנושאי משרה שאינם דירקטורים, וועדת הביקורת תמליץ לאסיפה הכללית על מדיניות הגמול לדירקטורים.
- (ב) מדיניות הגמול לנושאי משרה בחברה ציבורית, תיקבע או תומלץ לפי סעיף קטן (א), כך שיהיה בה כדי לקדם את השגת מטרות החברה, תכנית העבודה שלה ומדיניותה.
- הצבעה באמצעות
האינטרנט
8. הצבעה באסיפה הכללית באמצעות כתב הצבעה תתאפשר גם באמצעות האינטרנט.

תחילה, תחולה
והוראות מעבר

44. (א) תחילתו של חוק זה בתום 60 ימים מיום פרסומו (בסעיף זה – יום התחילה).
- (ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), תחילתם של סעיפים 95, 115, 116א, 117(6), 121(ג) ו-235 לחוק העיקרי, כנוסחם בסעיפים 6, 10, 11, 12(3), 13, ו-22 לחוק זה, בתום שישה חודשים מיום פרסומו של חוק זה.
- (ג) סעיף 44(א) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 3 לחוק זה, יחול לגבי אגרות ותשלומים אחרים לפי הסעיף האמור שמועד תשלוםם ביום התחילה ואילך.
- (ד) הוראות סעיף 202(ב) לחוק העיקרי, כנוסחן בסעיף 18 לחוק זה, יחולו גם על בקשות לאישור פשרה או הסדר שהוגשו לפני יום התחילה ואשר טרם אושרו בידי בית המשפט ביום האמור.
- (ה) על אף הוראות סעיף 245(א3) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 25(2) לחוק זה, רשאית חברה להחיל הוראה בתקנונה כאמור באותו סעיף גם על דירקטור חיצוני שמונה לפני יום התחילה.
- (ו) על אף הוראות סעיף 275(א1) לחוק העיקרי, כנוסחן בסעיף 30(2) לחוק זה, אישור לעסקה לפי אותו סעיף יינתן עד תום שישה חודשים מיום התחילה או עד תום שלוש שנים ממועד האישור הקודם, לפי המאוחר מביניהם.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 44(א)

מוצע לקבוע כי תחילתו של החוק המוצע תהיה 60 ימים מיום פרסומו, זאת כדי לאפשר הערכות להוראותיו.

לעניין זה יצוין כי לאחרונה פורסמה ברשומות הצעת חוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך, התש"ע-2010 (הצעות חוק הממשלה – 489, התש"ע, עמ' 440). הצעת החוק האמורה מחליפה, בין השאר, את הוראות פרק ח' לחוק ניירות ערך. לאחר כניסתה לתוקף של הצעת החוק האמורה יידרשו התאמות גם בנוסח סימן ד' לחוק, כמוצע בהצעת חוק זו.

